

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Na podstawie art. 232 K.P, Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy , tekst jednolity, Dz.U.Nr 169 poz. 1650 z 2003 r ze zmianami oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996r w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U. Nr 60 poz.279 z dnia 30 maja 1996r). Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U.nr 148,poz.973 z 1998 r) ustala się :

- I. Normy zaopatrzenia, zasady przydzielania , gospodarowania i użytkowania odzieży roboczej, ochronnej i sprzętu ochrony osobistej.
- II. Zaopatrzenia pracowników w środki higieny.
- III. Wydawanie posiłków regeneracyjnych i napojów chłodzących.
- IV. Profilaktyczna opieka na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.
- V. Zasady przyznawania dodatku za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych lub niebezpiecznych.

I. Normy zaopatrzenia, zasady przydzielania , gospodarowania i użytkowania odzieży roboczej, ochronnej i sprzętu ochrony osobistej.

1. Ochrony indywidualne oraz odzież i obuwie ochronne i robocze są przyznawane pracownikom do stałego indywidualnego użytkowania bezpłatnie i stanowią własność zakładu pracy.
2. Ochrony osobiste oraz odzież i obuwie robocze powinny być użytkowane przez pracowników w miejscu pracy zgodnie z przeznaczeniem w/g wskazań instrukcji producenta załączonej do każdego wyrobu.
3. Za racjonalną gospodarkę odzieżą, obuwiem i sprzętem ochrony indywidualnej odpowiedzialni są kierownicy jednostek organizacyjnych zakładu i pracownicy przez nich wyznaczeni.
4. Pracownicy podejmujący pracę nabywają uprawnienia do ochron z dniem przystąpienia do pracy.
5. W przypadku wykonywania prac na różnych stanowiskach, dla których przewidziane asortymenty ochron należy przydzielić ochrony w/g asortymentu przewidzianego dla najtrudniejszych warunków pracy.
6. Przydział nowych ochron następuje po uprzednim zwrocie zużytych z tym, że ochrony zużyte w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze stosowanie lub wykorzystanie do

innych odpowiednich celów mogą być przekazane nieodpłatnie na własność pracownika. Bielizna osobista nie podlega obowiązkowi zwrotu.

7. Używane ochrony z wyjątkiem bielizny osobistej można przydzielić pracownikowi , jeżeli przedmioty te są nadal przydatne , czyste i zdezynfekowane w stopniu odpowiadającym wymaganiom higieny.
8. Odzież i obuwie robocze wydane do stałego indywidualnego używania winny być używane do czasu utraty cech użytkowych w stopniu uniemożliwiającym dokonanie naprawy , a środki ochrony indywidualnej do czasu utraty ich cech ochronnych. Nie przewiduje się ekwiwalentu z tytułu przedłużenia okresu używalności ochron przez okres dłuższy niż ustalono w tabeli norm. Okresy podane w tabeli służą do potrzeb prowadzenia prawidłowej gospodarki ochronami i ustaleniem potrzeb ilościowych. Okresy te są uwzględniane podczas rozliczania się pracownika z wydanych mu do użytkowania ochron, gdy następuje rozwiązanie stosunku pracy.
9. W razie przesunięcia pracownika na inne stanowisko pracy , na którym przysługuje inne wyposażenie w ochrony indywidualne – pracownik jest obowiązany zwrócić uprzednio pobrane i nie przewidziane do tego stanowiska wyposażenie w ochrony indywidualne.
10. Poszczególne przedmioty ochron osobistych , odzieży i obuwia roboczego i ochronnego przed wydaniem pracownikowi powinny być oznaczone znakiem zakładu w sposób zapewniający możliwość ustalenia zakładu , którego stanowią własność.
11. Pracownik nie może być dopuszczony do pracy bez ochron indywidualnych przewidzianych dla danego stanowiska pracy oraz bez przeszkolenia go w zakresie posługiwania się tymi środkami.
12. Konserwacje ochron osobistych , odzieży i obuwia roboczego , ich odkażania , naprawa oraz pranie odzieży ochronnej i roboczej a także naprawa obuwia roboczego należą do obowiązków zakładu pracy . Jeżeli zakład pracy nie ma możliwości prania odzieży roboczej wydanej do stałego indywidualnego użytkowania , za zgodą pracownika wypłaca się ekwiwalent pieniężny w wysokości ustalonych kosztów tych czynności i środków piorących. Nie można zlecać pracownikowi do prania lub naprawy we własnym zakresie odzieży roboczej skażonej bakteriologicznie lub substancjami szkodliwymi dla zdrowia.
13. W razie utraty , zniszczenia lub przedwczesnego zużycia ochron osobistych oraz odzieży i obuwia roboczego należy wydać niezwłocznie inne ochrony indywidualne przewidziane w zakładowej tabeli norm. Jeżeli utrata , zniszczenie nastąpiło z winy pracownika jest on obowiązany uiścić kwotę równo nie zamortyzowanej części wartości utraconych lub zniszczonych przedmiotów.
14. w razie rozwiązania stosunku pracy pracownik jest obowiązany zwrócić równowartość pieniężną tych przedmiotów z uwzględnieniem stopnia ich zużycia.
15. Zakład pracy przydziela środki ochrony indywidualnej wykonane według unijnych

dyrektyw gdzie w Polsce zawarte są w poszczególnych rozporządzeniach , na podstawie ustawy z 30 sierpnia 2002 r o systemie oceny zgodności (DZ.U. nr 166, poz.1360 z późniejszymi zmianami) wykazy norm zharmonizowanych z tymi rozporządzeniami ogłaszane w obwieszczeniach Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

16. Zakładowa tabela norm przydziału odzieży roboczej, ochronnej, obuwia oraz sprzętu ochrony indywidualnej przedstawiona w załączniku Nr 1 stanowi integralną część niniejszego zarządzenia.

II. Zaopatrzenia pracowników w środki higieny osobistej.

1. Środki higieny osobistej przydzielane są z góry na dany miesiąc.

Grupa I	100 g mydła/ na m-c pracownik biurowy i dozór techniczny
Grupa II	200 g mydła/ na m-c 500 g pasty BHP 50 g kremu ochronnego do rąk pracownik zieleni, dozorca, sprzątaczką, robotnik magazynowy elektromonter, stolarz, cieśla , kierowca.
Grupa III	300 g mydła/ na m-c 1000 g pasta BHP 50 g krem ochronny do rąk instalator wod-kan, mechanik samochodowy, ślusarz, spawacz dekarz, murarz, robotnik budowlany.

2. Pracownikowi , który wykonuje prace w dwóch i więcej zawodach przysługują środki do mycia w/g jednej grupy korzystniejszej dla pracownika.
3. Wszystkim pracownikom przysługuje ręcznik dwa razy w roku , za wyjątkiem uczniów odbywających praktykę i pracowników interwencyjnych.
W przypadku kiedy nieobecność pracownika trwała dłużej niż sześć miesięcy w danym roku pracownikowi przysługuje jeden ręcznik na rok.
4. Jeżeli pracownik nie przepracował w ciągu miesiąca kalendarzowego ani jednego dnia nie przysługuje mu przydział środków do mycia , jeżeli nieobecność trwała mniej niż dwa tygodnie przysługuje pełny przydział środków czystości, jeżeli nieobecność trwała więcej niż dwa tygodnie przysługuje ½ środków czystości.
5. Pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze otrzymują normy zmniejszone odpowiednio do ilości przepracowanego czasu.

III. Wydawanie posiłków regeneracyjnych i napojów chłodzących.

W okresie letnich upałów należy wszystkim pracownikom wykonującym pracę w warunkach gorących wydawać napoje chłodzące w ilości **1 litr na osobę** w danym dniu roboczym .

Za pracę w warunkach gorących uważa się pracę wykonywaną w **temperaturze powyżej 25 C** w pomieszczeniach zamkniętych lub na wolnym powietrzu.

Wszystkim pracownikom przysługuje **herbata w ilości 150 g i 2 kg cukru** w kwartale. Zakład zapewnia posiłki profilaktyczne pracownikom wykonującym prace związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 2000 kcal u mężczyzn i powyżej 1100 kcal u kobiet gdzie temperatura zewnętrzna utrzymuje się poniżej 10 C.

Posiłki powinny zawierać około 50-55% węglowodanów, 30-35% tłuszczów, 15% białek oraz posiadać wartość kaloryczną około 1000 kcal.

Posiłki powinny być wydawane w czasie regulaminowych przerw w pracy, w zasadzie po 3-4 godzinach pracy.

Zobowiązują kierowników zakładów do prowadzenia ewidencji wydawanych napojów chłodzących, posiłków profilaktycznych , herbaty i cukru.

IV. Profilaktyczna opieka na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.

Zakład jest obowiązany zapewnić pracownikom okulary korygujące wzrok zgodnie z zaleceniem lekarza, jeżeli wyniki badań okulistycznych przeprowadzonych w ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej, o której mowa w ustawie (Dz.U.nr 148,poz 973) wykażą potrzebę ich stosowania podczas pracy przy obsłudze monitora ekranowego. Zasady dofinansowania do okularów korygujących wzrok dla pracowników obsługujących monitory ekranowe określa odrębne zarządzenie.

V. Zasady przyznawania dodatku za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych lub niebezpiecznych.

Zasady przyznawania dodatku za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia , uciążliwych lub niebezpiecznych oraz rodzaje prac w poszczególnych stopniach szkodliwości dla zdrowia , uciążliwości oraz prac niebezpiecznych (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. Dz.U. z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.)

1.Do pierwszego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonane:

- w warunkach narażenia na działanie pyłów nie wywołujących zwłóknienia tkanki płucnej,
- w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych nie kumulujących się w organizmie

- w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperaturę powyżej 25 C lub poniżej 10 C.

2. Do drugiego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonywane:

- w warunkach narażenia na działanie pyłów wywołujących zwłóknienie tkanki płucnej,
- w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych kumulujących się w organizmie,
- w warunkach narażenia na hałas,
- w obniżonym lub podwyższonym ciśnieniu wynikającym z procesu technologicznego,
- w warunkach narażenia na działanie miejscowej wibracji,
- w warunkach nadmiernego obciążenia wysiłkiem fizycznym co najmniej 2000 kcal dla mężczyzn i 1100 kcal dla kobiet lub wymagające wymuszonej pozycji ciała,

3. Do trzeciego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonane:

- w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące,
- w warunkach narażenia na działanie pól elektromagnetycznych wysokiej częstotliwości w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia.

4. Do trzeciego stopnia zalicza się również szczególnie niebezpieczne prace:

- na wysokości powyżej 2 m i w wykopach o głębokości poniżej 2 m , uznane za niebezpieczne w przepisach o bezpieczeństwie i higienie w pracy,
- związane z wytwarzaniem , stosowaniem, magazynowaniem i transportowaniem gazów i materiałów wybuchowych,
- wewnątrz zbiorników, aparatów, kanałów , studni itp. których wykonywanie wymaga specjalnego zezwolenia,
- przy urządzeniach elektroenergetycznych , znajdujących się pod napięciem powyżej 220 V, wykonywanie zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie pracy w energetyce,
- związane z załadunkiem i rozładunkiem paliw płynnych oraz ich transportem
- pod ziemią i pod wodą.

Podstawę przyznania dodatku za prace wykonywaną w warunkach szkodliwych dla zdrowia stanowią wyniki badań środowiskowych przeprowadzonych przez jednostkę upoważnioną do tego rodzaju badań.

W przypadku jednoczesnego występowania uprawnień do dodatków z tytułu prac wykonywanych w różnych stopniach szkodliwości dla zdrowia i uciążliwości lub niebezpieczeństwa stosuje się tylko jeden dodatek o najwyższej stawce.

Pracownikowi za każdą godzinę pracy wykonywanej w warunkach szkodliwych dla zdrowia , uciążliwych lub niebezpiecznych przysługuje dodatek w wysokości:

1. do **5 %** stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia dla I stopnia szkodliwości i uciążliwości,
2. do **10 %** stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia dla II stopnia szkodliwości i uciążliwości,
3. do **15 %** stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia dla III stopnia szkodliwości i uciążliwości.

